

Katolícke pedagogické a katechetické centrum, n. o., Levočská 10, 052 01 Spišská Nová Ves

**Metodické odporúčanie pre včlenenie nadpredmetových osnov
/výchovy k manželstvu a rodičovstvu, enviromentálnej výchovy, prevencie sociálno-nežiadúcich javov,
výchovy k bezpečnosti a ochrane zdravia/ do časovo-tematických plánov
v predmete náboženská výchova /náboženstvo**

október 2005

**Odporúčané témy predmetu náboženská výchova/náboženstvo pre včlenenie nadpredmetových osnov
I. stupeň ZŠ**

Nadpredmetové osnovy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	2.1 Patríam do rodiny 4.4 Vianoce v našej rodine 5.1 Ježišovo detstvo	1.3 Pán Boh je náš priateľ, stvoril aj nás 1.4 Človek môže robiť dobre aj zle, má slobodnú vôľu 5.3 Cirkev – Ježišova rodina dnes	1.3 Božie dieťa žije životom lásky /Desatoro/ 3.1 Láska medzi rodičmi a deťmi 3.3 Chránime čistotu tela a duše	3.6 Sviatosť manželstva 4.1 Vianočný okruh – adventné a vianočné obdobie
Environmentálna výchova	1.2 Príroda - Božie dielo 3.1 Svet dobra a zla /zodpovednosť človeka/	1.1 Moje prázdniny /vd'áčnosť za prírodu/ 1.2 Pán Boh všetko stvoril pre nás	1.3 Božie dieťa žije životom lásky /Desatoro/ 3.4 Chránime svet okolo nás	3.7 Sväteniny /poďakovanie za dary – úrodu/
Prevenia sociálno-nežiadúcich javov	2.2 Kamaráti 2.3 Škola 3.1 Svet dobra a zla 5.3 Ježiš pomáha 5.4 Chcem byť ako Ježiš 6.3 Ježiš má nepriateľov	1.4 Človek môže robiť dobre aj zle, má slobodnú vôľu 2.4 Ježiš si vyberá spolupracovníkov – apoštolov 3.1 Kto je Ježišov priateľ	3.5 Hovoríme pravdu 4.1 Boh je milosrdný k hriešnikovi 4.3 Podobenstvo o márnotratom synovi 4.4 Môj návrat z hriechov k nebeskému otcovi	1.1 Stretnutia 3.4 Dar odpustenia hriechov 4.2 Veľkonočný okruh – pôstne a veľkonočné obdobie /striednosť/
Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia	1.3 Ja 6.9 Deň s Ježišom	1.4 Človek môže robiť dobre aj zle, má slobodnú vôľu 2.6 Ježiš, pán života a smrti	3.2 Chránime si život 6.3 Milovať ako Ježiš	

**Odporúčané témy predmetu náboženská výchova/náboženstvo pre včlenenie nadpredmetových osnov
II. stupeň ZŠ**

Nadpredmetové osnovy	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	2.2 Najťažšia skúška Abraháma /zodpovednosť otca za rodinu/ 4.5 Dávidov hriech a ľútosť /výchova k čistote/ <i>VMR začlenené do osnov NV pre štátne školy</i>	2.4 Program pre správny život /krása čistoty/ 4.1 Zlo vo svete a vo mne /nebezpečenstvo nezriadeného sexuálneho života/ <i>VMR začlenené do osnov NV pre štátne školy</i>	Príklady svätcov a významných ľudí, ktorí prežili život v čistote /v zasvätenom stave alebo manželstve/ Mária Goretti, Agáta, Dominik Sávio, Lucia Tarzicius, Agnesa,... <i>VMR začlenené do osnov NV pre štátne školy</i>	1.1 Ľudská dôstojnosť 1.3 Túžby a plány 2.1 Svedomie 2.4 Sloboda 4.3 Úcta k pohlaviu <i>VMR začlenené do osnov NV pre štátne školy aj pre cirkevné školy</i>	1.1 Som originál 4.1 Životný štýl 4.5 Sex a láska 5.3 Láska, ach láska 5.5 Druhá etapa – budovanie vzťahov <i>VMR začlenené do osnov NV pre štátne školy aj pre cirkevné školy</i>
Environmentálna výchova	1.2 Prvé stránky Svätého písma – stvorenie sveta 3.4 Desatoro	2.5 Podobenstvá - pomôcky pre správny život /roľníkov, vinohradníkov .../	5.2 Cirkev v 20. storočí /misie, zodpovednosť človeka za svet/	4.8 Krása stvorenia 4.9 Úcta k prírode	4.2 Choroby sveta
Prevenencia sociálno-nežiadúcich javov	2.3 Jakub v Božej škole 2.4 Jozefova vernosť v skúškach	2.1 Právne hodnoty života 2.2 Neprávne hodnoty života 2.5 Podobenstvá 4.1 Zlo vo svete a vo mne	3.3 Hľadať pravdu a žiť v pravde 4.3 Podľa toho poznajú, že ste moji učeníci 5.1 Uskutočnenie sociálneho učenia Cirkvi	2.3 Zákon lásky 3.1 Zodpovednosť za seba 3.2 Sebaovládanie 3.3 Zodpovednosť za iných 3.4 Lákadlá 4.10 Civilizácia lásky	4.2 Choroby sveta 4.3 Horory, porno, to je ono? 4.4 Trojuholník smrti 5.1 Mať chrbtovú kosť
Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia	3.4 Desatoro /5. príkazanie/	2.3 Najdôležitejšia zásada pre život 5.1 Život s Ježišom	5.1 Uskutočnenie sociálneho učenia Cirkvi	2.2 Desatoro 4.3 Úcta k životu	2.1 Rukopis Boha Otca

**Odporúčané témy predmetu náboženská výchova/náboženstvo pre včlenenie nadpredmetových osnov
SŠ**

Nadpredmetové osnovy	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	4.1 On a ona 4.2 Pátranie po tajomstve príťažlivosti 4.3 Manželská láska 4.4 Až vám Boh daruje drahokam <i>VMR začlenené do osnov NV pre štátne školy</i>	6.1 Priateľstvo 6.2 Rodina, v ktorej žijem 6.3 Zázrak života 6.4 Cesta lásky 6.5 Moje povolanie <i>VMR začlenené do osnov NV pre štátne školy</i>	4. Život a poslanie veriaceho človeka 5. Sociálna náuka Cirkvi /úcta k životu, úcta k manželstvu a rodine/ <i>Cirkevné školy:</i> 6. Príprava na liturgické sviatky a obdobia /Vianoce – rodina/	1.6 Šieste prikázanie 1.9 Deviate prikázanie <i>Cirkevné školy:</i> 5. Príprava na liturgické sviatky a obdobia /Vianoce – rodina/
	1. Pôvod človeka /tematický celok/	1.3 Viera a veda 2.2 Stvorenie sveta a čl. 2.3 Pôvod zla 4.4 Úcta k svätým /sv. František/ 5.1 Tajomstvo utrpenia	5.5 Úcta k stvoreným veciam	
Výchova sociálno-nežiadúcich javov	2.1 Čnosti – vlastnosti hrdinu 2.2 Rozvážnosť 2.3 Mravná sila	1.1 Hľadanie pravdy 1.2 Zmysel života 1.5 Vlastný názor 5.1 Tajomstvo utrpenia	3.4 Sekty 4.1 Svedectvo osob. života 4.2 Hodnota a význam ľudskej práce 5.6 Podnikanie, nezamestnanosť, bezdomovci	1.5 Piate prikázanie
Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia	2.4 Spravodlivosť 2.5 Miernosť 4.6 Kresťan – spolupracovník /zodpovednosť/	Témy sú zamerané na duchovné zdravie	5. Sociálna náuka Cirkvi /úcta k životu/	1. 5 Piate prikázanie

Odporúčané metodické príručky

Metodická príručka výchovy k láske a čistote pre I. stupeň ZŠ

I. Pohľad na život ako dar od Boha

1. Božie stopy
2. Človek – najmilší Boží zámer
3. Žijem v rodine
4. Nikto nemôže žiť sám – človek potrebuje priateľa
5. Škola – širšie vzťahy
6. Sme kamaráti
7. Rob iným to, čo chceš, aby iní robili tebe
8. Rozdiel medzi dieťaťom a dospelým
9. Vzťahy medzi dieťaťom a dospelým
10. Som jedinečný, som dôležitý

II. Rodina ako spoločenstvo, kde sa uctieva dar života

11. V rodine sa uctieva dar života

III. Zamyslenie nad medziľudskými vzťahmi

12. Ľudské vzťahy

IV. Rozdielnosť a vzájomné dopĺňanie sa chlapcov a dievčat, vzájomná úcta

13. Prehlbenie sexuálnej identity

Metodická príručka výchovy k láske a čistote pre II. stupeň ZŠ a 1. – 2. ročník SŠ

1. Priateľstvo
2. Sloboda
3. Rodina, v ktorej žijem
4. Byť sám sebou
5. Telesný, duševný a duchovný život
6. Psychosexuálne rozdiely medzi chlapcom a dievčaťom
7. Stávam sa mužom, stávam sa ženou
8. Zázrak života
9. Poznávanie lásky

10. Definícia lásky
11. Etapy lásky
12. Cesta lásky
13. Ako vnímam dievčatá /chlapcov/? Ako ony /oni/ vnímajú mňa?
14. Vzťah medzi chlapcom a dievčaťom
15. Mladosť, príprava na lásku
16. Moje povolanie

Dodatok k metodickej príručke výchovy k láske a čistote pre II. stupeň ZŠ a 1. – 2. ročník SŠ /Katechéza pre 4. ročník ZŠ/

1. Miesto výchovy k láske a čistote /ďalej len VLČ/ v rámci školského vzdelávania
2. VLČ v učebných osnovách náboženstva/náboženskej výchovy na II. stupni ZŠ
3. VLČ v učebných osnovách náboženstva/náboženskej výchovy na SŠ
4. Medzipredmetové vzťahy s VLČ
5. VLČ a komerčné programy
6. Metódy prirodzeného plánovania rodičovstva
7. Antikoncepcia
8. Pohlavne prenosné choroby
9. Deklarácia práv počatého dieťaťa
10. Katechéta pre 4. ročník ZŠ

„Eko oko“ – katechéty environmentálnej výchovy v rámci náboženskej výchovy/náboženstva

Základné školy

1. ročník:

Obdiv a poznávanie rastlín a zvierat – Boh nás má rád: /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

2. ročník

Základné poznatky, odlesňovanie – Boh všetko múdro urobil: /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

3. ročník

Radosť zo života, prírodné zdroje – Duchovný pohľad: Ďakujeme Bohu /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

4. ročník

Príbehy zo života prírody – Nevďačnosť človeka voči Bohu, prejavovaná ohrozením života na Zemi /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

5. ročník

Jedinečnosť života, znečistenie ovzdušia – zodpovednosť človeka za Boží dar života /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

6. ročník

Základy ekológie – Týka sa to nás všetkých, ale zvlášť kresťania by mali dať príklad /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

7. ročník

Človek v prírode – urbanizácia – Boží príkaz: Podmaňte si zem /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

8. ročník

Zem, naša spoločná kozmická loď – Evanjelium života – rozobrať /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

9. ročník

Populačná explózia – ekológia života človeka - čo učí KKC? /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

Stredné školy

1. ročník

Biodiverzia – Božie slovo a ekologická zodpovednosť človeka /1. Jeseň, 2. Zima, 3. Jar, 4. Leto/

2. ročník

Zhrnutie problematiky a teologický pohľad /1. Jeseň, 2. Zima/

Využívanie zdrojov – úloha človeka pred Bohom, svedomie /3. Jar, 4. Leto/

Ekohry